

ДОНЕЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВНУТРІШНІХ СПРАВ

КАФЕДРА ЦИВІЛЬНО-ПРАВОВИХ ДИСЦИПЛІН

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЦИВІЛЬНИЙ ПРОЦЕС

Галузь знань 08 Право
Спеціальність 081 Право
Освітній рівень перший (бакалаврський)
Освітньо-професійна програма Право (поліцейські)
Шифр за ОПП: ОК 14

Мова навчання: українська

Розробники:

ПАНФІЛОВА-ТУРЧІНА Алла, старший викладач
цивільно-правових дисциплін
ДонДУВС

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри цивільно-правових дисциплін ДонДУВС
Протокол № 2 від «29» серпня 2025 року

Завідувач кафедр

Ольга БОНДАРЕНКО

Робочу програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми Право (поліцейські)
«29» серпня 2025 р.

Гарант ОПП

Ольга КОВАЛЬОВА

**Лист оновлення та перезатвердження
робочої програми навчальної дисципліни**

Навчальний рік	Дата засідання кафедри – розробника РПНД	Номер протоколу	Підпис завідувача

1. ВСТУП

1.1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Статус навчальної дисципліни:	обов'язкова	
Мова викладання, навчання та оцінювання:	українська	
Рік підготовки:	3-й	
Семестр:	5-й	
Кількість кредитів ЄКТС / годин:	4 / 120	
Модулів:		
Змістових модулів:		
Лекції:	20 годин	
Семінарські:		
Практичні:	40 годин	
Самостійна робота:	60 годин	
Індивідуальні завдання (курсова робота):		
Підсумковий семестровий контроль:	екзамен	
Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи становить:	1 : 1	

1.2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Цивільний процес» є набуття та поглиблення знань щодо розгляду і вирішення справ у порядку цивільного судочинства; надання здобувачам та здобувачкам вищої освіти комплексних знань і практичних навичок в галузі цивільного процесуального права; окреслення потенціалу, ресурсів та специфіки використання сучасних знань у правоохоронній сфері; формування у здобувачів вищої освіти уявлення про комплекс організаційних, методичних, просвітницьких, практичних заходів, спрямованих на розуміння функціонування органів судової влади; досягнення всебічного глибокого розуміння здобувачами вищої освіти природи і суті

цивільних процесуальних правовідносин, підготовка до практичної діяльності висококваліфікованих спеціалістів із всебічним знанням цивільного процесуального права; усвідомлення значення норм права, що регулюють різноманітні форми захисту прав, свобод, законних інтересів фізичних та юридичних осіб, засвоєння теоретичних положень науки цивільного процесу, ознайомлення з порядком розгляду і вирішення цивільних справ, формування у здобувачів вищої освіти відповідних професійних компетенцій щодо правильного застосування отриманих знань та правових норм при вирішенні конкретних завдань.

Завдання: оволодіння навичок самостійної практичної роботи з цивільними процесуальними нормами, засвоєння сутті цивільних процесуальних правових категорій, змісту цивільних процесуальних правових інститутів, об'єктивних закономірностей їх розвитку, навчитися розуміти конкретний зміст норм цивільного процесуального права, тлумачити їх та правильно застосовувати при вирішенні конкретних справ, розуміти та правильно тлумачити роз'яснення пленуму Верховного суду України, набути досвіду науково-дослідної роботи в галузі цивільного процесуального права.

1.3. Передумови для вивчення навчальної дисципліни

Передумовами вивчення навчальної дисципліни є «Юридична логіка», «Соціологія», «Українська мова професійного спрямування», «Юридичне документознавство», «Юридична деонтологія», «Інформаційні та комунікаційні технології», «Історія держави та права України», «Теорія держави та права», «Історія держави та права зарубіжних країн», «Конституційне право», «Цивільне право», «Судові та правоохоронні органи України», «Адміністративне право», «Адміністративний процес», «Міжнародне право», «Кримінальний процес», «Юридична психологія», «Екологічне право», «Фінансове право», «Трудове право».

Компетентності, сформовані під час її вивчення, в подальшому будуть використовуватися під час опанування таких навчальних дисциплін: «Міжнародне приватне право», «Приватне право: практика тлумачення і застосування», а також під час проходження стажування та під час здобуття освіти на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти.

2. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ДИСЦИПЛІНОЮ

	ПРН 1	ПРН 3	ПРН 5	ПРН 6	ПРН 13	ПРН 18	ПРН 19	ПРН 20	ПРН 22
знати стан основних проблем науки цивільного процесу						+			

знати функції судової влади в системі державної влади та форми її здійснення								+	
знати суть і значення цивільної процесуальної форми								+	
знати поняття й значення цивільних процесуальних правовідносин, їх місце в механізмі правового регулювання								+	
знати правовий статус суду та учасників судового процесу, їх процесуальні права та обов'язки					+				
знати зміст правових інститутів, сутність цивільних процесуальних правових категорій					+		+		
знати систему процесуальних актів та вимоги, яким вони повинні відповідати; порядок реалізації судових постанов і рішень					+				
знати діючі норми цивільного та цивільного процесуального права					+				
вміти самостійно аналізувати акти цивільного процесуального законодавства		+							
вміти правильно тлумачити та застосовувати норми цивільного процесу в процесі роботи за юридичною спеціальністю					+				
вміти використовувати дані науки цивільного процесу для вирішення професійних завдань						+			
вміти складати цивільні процесуальні документи та ділову документацію									+
вміти аргументувати власну точку зору та прийняте за конкретним завданням рішення	+		+	+					

3. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин									
	денна форма					заочна форма				
	усього	у тому числі				Усього	у тому числі			
		лекції	семінарські	практичні	самостійна робота		лекції	семінарські	практичні	самостійна робота
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Тема 1. Загальні положення цивільного процесуального права	6	2		2	2					
Тема 2. Принципи цивільного процесуального права	2				2					
Тема 3. Цивільні процесуальні правовідносини	4				4					
Тема 4. Правовий статус учасників судового процесу	10	2		2	6					
Тема 5. Цивільна юрисдикція	6			2	4					
Тема 6. Докази та доказування	10	2		2	6					
Тема 7. Процесуальні строки	4			2	2					
Тема 8. Судові виклики і повідомлення	6			2	4					
Тема 9. Судові витрати	8	2		2	4					
Тема 10. Заходи процесуального примусу	4			2	2					
Тема 11. Наказне провадження	4			2	2					
Тема 12. Позовне провадження	12	4		4	4					
Тема 13. Окреме провадження	6	2		2	2					
Тема 14. Судові рішення	6	2		2	2					
Тема 15. Перегляд судових рішень	10	2		4	4					
Тема 16. Виконання судових рішень у цивільних справах. Судовий контроль за	6	2		2	2					

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин									
	денна форма					заочна форма				
	усього	у тому числі				Усього	у тому числі			
		лекції	семінарські	практичні	самостійна робота		лекції	семінарські	практичні	самостійна робота
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
виконанням судових рішень										
Тема 17. Провадження у справах про оскарження рішень третейських судів, оспорування рішень міжнародних комерційних арбітражів	4			2	2					
Тема 18. Визнання та виконання рішень іноземних судів, міжнародних комерційних арбітражів в Україні, надання дозволу на примусове виконання рішень	4			2	2					
Тема 19. Відновлення втраченого судового провадження	4			2	2					
Тема 20. Провадження у справах за участю іноземних осіб	4			2	2					
Разом за семестр	120	20		40	60					
Форма підсумкового контролю	екзамен									
Усього годин	120	20		40	60					

4. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Загальні положення цивільного процесуального права України. Форми захисту прав, свобод і законних інтересів фізичних та юридичних осіб. Поняття цивільного процесуального права, його предмет, метод і система. Значення цивільного процесуального права, його співвідношення з іншими галузями права. Законодавство про цивільне судочинство. Предмет і система науки цивільного процесуального права. Поняття цивільного судочинства, його завдання та види. Стадії судового

процесу. Єдина судова інформаційно-телекомунікаційна система. Обов'язковість судових рішень.

Тема 2. Принципи цивільного процесуального права. Поняття, система та значення принципів цивільного процесуального права, їх класифікація. Конституційні принципи цивільного процесуального права. Правові аксіоми у цивільному судочинстві. Принципи, закріплені законодавством про судочинство. Загальноправові принципи. Принципи правосуддя. Галузеві принципи цивільного судочинства. Верховенство права. Повага до честі і гідності, рівність усіх учасників судового процесу перед законом та судом. Гласність і відкритість судового процесу та його повне фіксування технічними засобами. Змагальність сторін. Диспозитивність. Пропорційність. Обов'язковість судового рішення. Забезпечення права на апеляційний перегляд справи. Забезпечення права на касаційне оскарження судового рішення у випадках, встановлених законом. Розумність строків розгляду справи судом. Неприпустимість зловживання процесуальними правами. Відшкодування судових витрат сторони, на користь якої ухвалене судове рішення.

Тема 3. Цивільні процесуальні правовідносини. Поняття та ознаки цивільних процесуальних правовідносин. Передумови виникнення цивільних процесуальних правовідносин. Підстави виникнення цивільних процесуальних правовідносин. Структура цивільних процесуальних правовідносин. Елементи цивільних процесуальних правовідносин. Суд як суб'єкт цивільних процесуальних правовідносин. Склад суду. Визначення складу суду. Порядок вирішення питань при колегіальному розгляді справи. Правовий статус суддів у цивільному процесі. Відвід (самовідвід) судді. Підстави для відводу (самовідводу) судді. Порядок вирішення заявленого відводу та самовідводу. Наслідки відводу суду (судді). Присяжні у цивільному процесі, їх правовий статус.

Тема 4. Правовий статус учасників судового процесу. Поняття та елементи цивільних процесуальних правовідносин. Підстави і передумови їх виникнення. Суб'єкти цивільних процесуальних правовідносин, їх класифікація, права та обов'язки. Особи, які здійснюють правосуддя. Учасники судового процесу. Зміст та об'єкт цивільних процесуальних правовідносин. Цивільна процесуальна правоздатність. Цивільна процесуальна дієздатність. Забезпечення захисту прав малолітніх або неповнолітніх осіб під час розгляду справи. Склад суду. Визначення складу суду. Правове положення суддів у цивільному процесі. Порядок вирішення питань при колегіальному розгляді справи. Підстави для відводу (самовідводу) судді. Недопустимість повторної участі судді в розгляді справи. Підстави для відводу (самовідводу) секретаря судового засідання, експерта, спеціаліста, перекладача. Заяви про самовідводи та відводи. Порядок вирішення заявленого відводу та самовідводу. Наслідки відводу суду (судді). Склад учасників справи. Права та обов'язки учасників справи. Неприпустимість зловживання процесуальними правами. Поняття сторін в цивільному процесі. Позивач. Відповідач. Характеристика процесуальних прав та обов'язків сторін. Поняття

і види процесуальної співучасті, її підстави. Права та обов'язки співучасників. Поняття належної та неналежної сторони. Умови, порядок і правові наслідки заміни неналежного відповідача, залучення до участі у справі співвідповідача. Поняття та види третіх осіб у судовому процесі. Відмінність третіх осіб від співучасників. Треті особи, які заявляють самостійні вимоги щодо предмета спору. Треті особи, які не заявляють самостійних вимог щодо предмета спору. Наслідки незалучення у справу третьої особи, яка не заявляє самостійних вимог щодо предмета спору. Процесуальне правонаступництво: поняття, види, підстави, правові наслідки. Порядок вступу в процес правонаступника, його правове положення. Участь у судовому процесі органів та осіб, яким законом надано право звертатися до суду в інтересах інших осіб. Процесуальні права органів та осіб, яким законом надано право звертатися до суду в інтересах інших осіб. Представники. Участь у справі представника. Законні представники. Особи, які можуть бути представниками. Особи, які не можуть бути представниками. Документи, що підтверджують повноваження представників. Призначення або заміна законного представника судом. Повноваження представника в суді. Інші учасники судового процесу. Помічник судді. Секретар судового засідання. Судовий розпорядник. Свідок. Особи, які не можуть бути допитані як свідки. Експерт. Експерт з питань права. Спеціаліст. Перекладач.

Тема 5. Цивільна юрисдикція. Предметна та суб'єктна юрисдикція. Справи, що відносяться до юрисдикції загальних судів. Розгляд кількох пов'язаних між собою вимог. Право сторін на передачу спору на розгляд третейського суду. Право сторін на передачу спору на розгляд іноземного суду. Інстанційна юрисдикція. Суд першої інстанції. Суд апеляційної інстанції. Суд касаційної інстанції. Територіальна юрисдикція (підсудність). Підсудність справ, у яких однією зі сторін є суд або суддя. Підсудність справ за місцем проживання або місцезнаходженням відповідача. Підсудність справ за вибором позивача. Підсудність справ за участю громадян України, якщо обидві сторони проживають за її межами. Виключна підсудність. Передача справи з одного суду до іншого. Недопустимість спорів про підсудність.

Тема 6. Докази та доказування. Роль доказів і доказування у судовому процесі. Поняття доказів, їх класифікація. Поняття доказування, його стадії. Предмет доказування. Підстави звільнення від доказування. Належність доказів. Допустимість доказів. Достовірність доказів. Достатність доказів. Обов'язок доказування і подання доказів. Підстави звільнення від доказування. Подання доказів. Витребування доказів. Огляд доказів за їх місцезнаходженням. Огляд речових доказів, що швидко псуються. Судові доручення щодо збирання доказів. Виконання судових доручень щодо збирання доказів. Оцінка доказів. Показання свідка. Пояснення сторін, третіх осіб та їхніх представників. Письмове опитування учасників справи як свідків. Допит свідка за заявою сторони арбітражного (третейського) розгляду. Письмові докази. Речові докази. Зберігання речових доказів. Електронні докази. Зберігання та повернення оригіналів електронних доказів. Висновок експерта. Вимоги до висновку експерта. Призначення експертизи судом.

Обов'язкове призначення експертизи судом. Проведення експертизи на замовлення учасників справи. Оцінка висновку експерта судом. Комісійна експертиза. Комплексна експертиза. Додаткова і повторна експертиза. Висновок експерта у галузі права. Оцінка висновку експерта у галузі права судом. Підстави та порядок забезпечення доказів.

Тема 7. Процесуальні строки. Види процесуальних строків. Розумність процесуальних строків. Обчислення процесуальних строків. Початок перебігу процесуальних строків. Закінчення процесуальних строків. Зупинення процесуальних строків. Наслідки пропущення процесуальних строків. Поновлення та продовження процесуальних строків.

Тема 8. Судові виклики і повідомлення. Поняття судових викликів і повідомлень. Значення та засоби здійснення судових викликів і повідомлень. Судові повістки. Зміст судової повістки і оголошення про виклик у суд. Порядок вручення судових повісток. Обов'язок учасників судового процесу повідомляти суд про зміну свого місця проживання (перебування, знаходження) та про причини неявки в судове засідання. Розшук відповідача.

Тема 9. Судові витрати. Види судових витрат. Попереднє визначення суми судових витрат. Забезпечення та попередня оплата судових витрат. Відстрочення та розстрочення судових витрат, зменшення їх розміру або звільнення від їх оплати. Витрати на професійну правничу допомогу. Витрати сторін та їхніх представників, що пов'язані з явкою до суду. Витрати, пов'язані із залученням (викликом) свідків, експертів, спеціалістів, перекладачів, проведенням експертиз. Витрати, пов'язані з витребуванням доказів, проведенням огляду доказів за їх місцезнаходженням, забезпеченням доказів та вчиненням інших дій, необхідних для розгляду справи. Розподіл судових витрат між сторонами. Розподіл витрат у разі визнання позову, закриття провадження у справі або залишення позову без розгляду.

Тема 10. Заходи процесуального примусу. Поняття процесуального примусу. Підстави і порядок застосування заходів процесуального примусу. Види заходів процесуального примусу. Попередження і видалення із залу судового засідання. Тимчасове вилучення доказів для дослідження судом. Зміст ували про тимчасове вилучення доказів для дослідження судом. Привід свідка. Штраф.

Тема 11. Наказне провадження. Поняття наказного провадження. Суть та значення наказного провадження. Вимоги, за якими може бути видано судовий наказ. Форма і зміст заяви про видачу судового наказу. Підстави для відмови у видачі судового наказу. Наслідки відмови у видачі судового наказу. Порядок розгляду заяв про видачу судового наказу. Зміст судового наказу. Надіслання боржникові копії судового наказу. Форма і зміст заяви про скасування судового наказу та строки її подання. Розгляд заяви про скасування судового наказу. Набрання судовим наказом законної сили та видача його стягувачеві. Виправлення помилки в судовому наказі, визнання судового наказу таким, що не підлягає виконанню, відстрочення чи розстрочення його виконання.

Тема 12. Позовне провадження. Поняття і суть позовного провадження. Поняття позову. Види позовів. Підстави і види забезпечення позову. Зустрічне забезпечення. Скасування зустрічного забезпечення. Скасування заходів забезпечення позову. Відшкодування збитків, заподіяних забезпечення позову. Заяви по суті справи, їх види. Позовна заява, її зміст і форма. Документи, що додаються до позовної заяви. Пред'явлення позову. Залишення позовної заяви без руху, повернення заяви, відмова у відкритті провадження у справі. Відкриття провадження у справі. Підготовче провадження. Захист відповідача від пред'явленого позову. Відзив, заперечення та зустрічний позов. Підготовче засідання та порядок його проведення. Судові рішення у підготовчому засіданні. Врегулювання спору за участю судді. Порядок призначення та проведення врегулювання спору за участю судді. Відмова позивача від позову, визнання позову відповідачем. Мирова угода сторін. Завдання і строки розгляду справи по суті. Участь у судовому засіданні в режимі відео конференції. Відкриття розгляду справи по суті. З'ясування обставин справи та дослідження доказів. Судові дебати та ухвалення рішення. Фіксування судового процесу. Зупинення і закриття провадження у справі. Залишення позову без розгляду. Особливості позовного провадження у справах про визнання необґрунтованими активів та їх витребування.

Тема 13. Окреме провадження. Поняття окремого провадження. Види справ, що розглядаються в порядку окремого провадження. Порядок розгляду справ окремого провадження. Розгляд судом справ про обмеження цивільної дієздатності фізичної особи, визнання фізичної особи недієздатною та поновлення цивільної дієздатності фізичної особи. Розгляд судом справ про надання неповнолітній особі повної цивільної дієздатності. Розгляд судом справ про визнання фізичної особи безвісно відсутньою або оголошення її померлою. Розгляд судом справ про усиновлення. Розгляд судом справ про встановлення фактів, що мають юридичне значення. Розгляд судом справ про відновлення прав на втрачені цінні папери на пред'явника та векселі. Розгляд судом справ про передачу безхазяйної нерухомої речі у комунальну власність. Розгляд судом справ про визнання спадщини відумерлою. Розгляд заяви про надання особі психіатричної допомоги у примусовому порядку. Розгляд судом справ про примусову госпіталізацію до протитуберкульозного закладу. Розгляд судом справ про розкриття банками інформації, яка містить банківську таємницю, щодо юридичних та фізичних осіб. Розгляд судом справ про видачу і продовження обмежувального припису.

Тема 14. Судові рішення. Поняття і види судових рішень. Порядок ухвалення судових рішень та постановлення ухвал, їх форма. Зміст ухвали суду. Окремі ухвали суду. Законність і обґрунтованість судового рішення. Питання, які вирішує суд під час ухвалення рішення суду. Зміст рішення суду. Проголошення судового рішення. виправлення описок та арифметичних помилок у судовому рішенні. Додаткове рішення суду. Роз'яснення судового рішення. Вручення судового рішення. Набрання рішенням суду законної сили. Справи, що розглядаються в порядку спрощеного позовного провадження. Особливості розгляду справи в порядку спрощеного позовного провадження.

Заочний розгляд справи, умови та порядок його проведення. Порядок і строк подання заяви про перегляд заочного рішення, її форма та зміст. Дії суду після прийняття заяви про перегляд заочного рішення. Порядок розгляду заяви про перегляд заочного рішення. Скасування та оскарження заочного рішення. Законні сили заочного рішення.

Тема 15. Перегляд судових рішень. Поняття та сутність апеляційного провадження. Суди апеляційної інстанції. Право апеляційного оскарження. Строк на апеляційне оскарження. Форма і зміст апеляційної скарги, порядок її подання. Відкриття апеляційного провадження. Апеляційний розгляд. Повноваження суду апеляційної інстанції. Постанова суду апеляційної інстанції. Поняття та сутність касаційного провадження. Суд касаційної інстанції. Право касаційного оскарження. Строк на касаційне оскарження. Форма і зміст касаційної скарги, порядок її подання. Відкриття касаційного провадження. Касаційний розгляд. Повноваження суду касаційної інстанції. Постанова суду касаційної інстанції. Підстави перегляду судових рішень за нововиявленими або виключними обставинами. Строк подання заяв про перегляд судових рішень за нововиявленими або виключними обставинами. Форма і зміст заяви. Розгляд заяви про перегляд судового рішення за нововиявленими або виключними обставинами.

Тема 16. Виконання судових рішень у цивільних справах. Судовий контроль за виконанням судових рішень. Поняття і значення виконавчого провадження. Добровільне виконання судових рішень. Органи і посадові особи, які здійснюють виконання судових рішень. Судові рішення, що підлягають негайному виконанню. Учасники виконавчого провадження. Місце виконання рішення. Строки, порядок та умови здійснення виконавчого провадження. Звернення судових рішень до виконання. Зміст виконавчого листа, строк пред'явлення його до виконання. Видача дублікату виконавчого листа або судового наказу. Поновлення пропущеного строку для пред'явлення виконавчого документа до виконання. Мирова угода в процесі виконання. Відстрочення і розстрочення виконання, зміна чи встановлення способу і порядку виконання судового рішення. Зупинення виконання судового рішення. Тимчасове влаштування дитини до дитячого або лікувального закладу. Оголошення розшуку боржника або дитини, привід боржника. Вирішення питання про примусове проникнення до житла чи іншого володіння особи. Звернення стягнення на грошові кошти, що належать іншим особам, та нерухоме майно, право власності на яке не зареєстровано в установленому законом порядку. Тимчасове обмеження у праві виїзду за межі України. Заміна сторони виконавчого провадження. Визначення частки майна боржника у майні, яким він володіє спільно з іншими особами. Поворот виконання рішення, постанови. Особливості повороту виконання в окремих категоріях справ. Судовий контроль за виконанням судових рішень. Право на звернення із скаргою до суду. Строки для звернення зі скаргою. Розгляд скарги. Судове рішення за скаргою. Виконання ухвали суду.

Тема 17. Провадження у справах про оскарження рішень третейських судів, оспорювання рішень міжнародних комерційних

арбітражів. Оскарження рішення третейського суду, оспорування рішення міжнародного комерційного арбітражу. Форма і зміст заяви про скасування рішення третейського суду, міжнародного комерційного арбітражу. Відкриття провадження у справі. Підготовка справи до розгляду. Судовий розгляд справи. Підстави для скасування рішення третейського суду. Підстави для скасування рішення міжнародного комерційного арбітражу. Ухвала суду у справі про скасування рішення третейського суду, міжнародного комерційного арбітражу. Порядок оскарження постанов міжнародного комерційного арбітражу щодо наявності у нього компетенції, винесених в порядку розгляду питань попереднього характеру.

Тема 18. Визнання та виконання рішень іноземних судів, міжнародних комерційних арбітражів в Україні, надання дозволу на примусове виконання рішень третейських судів. Умови визнання та виконання рішення іноземного суду, що підлягає примусовому виконанню. Строки пред'явлення рішення іноземного суду до примусового виконання. Суди, що розглядають справи про надання дозволу на примусове виконання рішення іноземного суду. Порядок подання та розгляду клопотання про надання дозволу на примусове виконання рішення іноземного суду. Підстави для відмови у задоволенні клопотання про надання дозволу на примусове виконання рішення іноземного суду. Звернення до примусового виконання рішення іноземного суду. Умови визнання рішення іноземного суду, що не підлягає примусовому виконанню. Порядок подання клопотання про визнання рішення іноземного суду, що не підлягає примусовому виконанню. Розгляд клопотання про визнання рішення іноземного суду, що не підлягає примусовому виконанню. Умови визнання та надання дозволу на виконання рішення міжнародного комерційного арбітражу, якщо його місце знаходиться за межами України. Порядок і строки подання заяви про визнання і надання дозволу на виконання рішення міжнародного комерційного арбітражу. Форма і зміст заяви про визнання і надання дозволу на виконання рішення міжнародного комерційного арбітражу. Порядок розгляду заяви про визнання і надання дозволу на виконання рішення міжнародного комерційного арбітражу. Підстави для відмови у визнанні і наданні дозволу на виконання рішення міжнародного комерційного арбітражу. Добровільне виконання рішення міжнародного комерційного арбітражу про стягнення грошових коштів. Надання дозволу на виконання рішення міжнародного комерційного арбітражу, якщо місце арбітражу знаходиться на території України. Проведення у справах про надання дозволу на примусове виконання рішень третейських судів. Проведення у справах за участю іноземних осіб. Процесуальні права та обов'язки іноземних осіб. Підсудність судам України цивільних справ з іноземним елементом. Звернення суду України із судовим дорученням про надання правової допомоги до іноземного суду або іншого компетентного органу іноземної держави. Зміст і форма судового доручення про надання правової допомоги. Виконання в Україні судових доручень іноземних судів. Виконання судового доручення іноземного суду про вручення

виклику до суду чи інших документів. Виконання судових доручень закордонними дипломатичними установами України.

Тема 19. Відновлення втраченого судового провадження. Порядок відновлення втраченого судового провадження. Особи, які мають право звертатися до суду із заявою про відновлення втраченого судового провадження. Підсудність заяви про відновлення втраченого провадження. Форма і зміст заяви про відновлення втраченого судового провадження. Наслідки недодержання вимог до форми та змісту заяви, залишення заяви без розгляду чи відмова у відкритті провадження за заявою. Розгляд заяви про відновлення втраченого судового провадження. Ухвала суду за наслідками розгляду заяви про відновлення втраченого судового провадження. Звільнення заявника від судових витрат.

Тема 20. Провадження у справах за участю іноземних осіб. Процесуальні права та обов'язки іноземних осіб. Підсудність судам України цивільних справ з іноземним елементом. Звернення суду України із судовим дорученням про надання правової допомоги до іноземного суду або іншого компетентного органу іноземної держави. Зміст і форма судового доручення про надання правової допомоги. Виконання в Україні судових доручень іноземних судів. Виконання судового доручення іноземного суду про вручення виклику до суду чи інших документів. Виконання судових доручень закордонними дипломатичними установами України.

5. ПОРЯДОК ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

5.1. Методи навчання

Під час проведення навчальних занять можуть застосовуватися такі методи:

- словесні методи навчання;
- наочні методи навчання;
- практичні методи навчання;
- проблемно-пошукові методи навчання;
- активні методи навчання.

5.2. Порядок оцінювання результатів навчання

Оцінювання роботи здобувачів/здобувачок вищої освіти здійснюється відповідно до загальноуніверситетської системи оцінювання знань.

Система передбачає:

для денної та заочної форм здобуття освіти

Підсумковий контроль – ЗАЛІК	Підсумковий контроль – ЕКЗАМЕН
Аудиторна робота – 80 балів	Аудиторна робота – 40 балів
Самостійна робота – 20 балів	Самостійна робота – 10 балів
Залік	Екзамен – 50 балів

Усього за навчальну дисципліну (освітній компонент) – 100 балів	Усього за навчальну дисципліну (освітній компонент) – 100 балів
--	--

Для переведу оцінок у бали у разі підсумкового контролю у формі заліку необхідно користуватися формулою:

$$AP = \frac{\text{сума всіх отриманих оцінок за аудиторну роботу}}{\text{МКО} + \text{КДО} * 0,5 + \text{КНО}} * 16 =$$

- AP – результат аудиторної роботи;
- МКО – мінімальна кількість оцінок (1/3 (33 %) від кількості семінарських занять/практичних занять, передбачених робочою програмою навчальної дисципліни). Якщо МКО складає дробове число, то до розрахунку береться наступне ціле число;
- КДО – кількість «додаткових» оцінок – оцінок, що перевищують МКО;
- КНО – кількість невідпрацьованих «незадовільних» оцінок та невідпрацьованих пропущених занять.

Для переведу оцінок у бали у разі підсумкового контролю у формі екзамену необхідно користуватися формулою:

$$AP = \frac{\text{сума всіх отриманих оцінок за аудиторну роботу}}{\text{МКО} + \text{КДО} * 0,5 + \text{КНО}} * 8 =$$

- AP – результат аудиторної роботи;
- МКО – мінімальна кількість оцінок (1/3 (33 %) від кількості семінарських занять/практичних занять, передбачених робочою програмою навчальної дисципліни). Якщо МКО складає дробове число, то до розрахунку береться наступне ціле число;
- КДО – кількість «додаткових» оцінок – оцінок, що перевищують МКО;
- КНО – кількість невідпрацьованих «незадовільних» оцінок та невідпрацьованих пропущених занять.

При оцінюванні екзамену застосовуються такі критерії:

- 45-50 балів – здобувач/здобувачка вищої освіти повністю виконав/виконала завдання правильно, допустив/допустила 1-2 помилки, вільно володіє навчальним матеріалом, надав/надала повну, вичерпну відповідь на поставлене запитання, з посиланням на чинні нормативно-правові акти (або правильно відповів/відповіла на 90-100% тестових завдань). Максимальна кількість балів може бути знижена, якщо під час відповіді здобувач/здобувачка вищої освіти не зробив/зробила посилання на чинні нормативно-правові акти чи допустив/допустила незначні помилки.

– 35-44 балів – здобувач/здобувачка вищої освіти виконав/виконала усі завдання та допустив/допустила незначні лексичні та граматичні помилки, володіє достатнім обсягом навчального матеріалу, надав/надала відповідь на питання але допустив/допустила помилки, що впливають на загальний висновок (або правильно відповів/відповіла на 70-89% тестових завдань);

– 25-34 балів – здобувач/здобувачка вищої освіти виконав/виконала усі завдання та допустив/допустила значні лексичні та граматичні помилки, володіє навчальним матеріалом поверхово і фрагментарно на репродуктивному рівні або володіє частиною навчального матеріалу чи допускає значні помилки, які приводять до викривлення інформації (або правильно відповів/відповіла на 50-69% тестових завдань);

– 0-24 балів – здобувач/здобувачка вищої освіти не може виконати завдання та робить значні лексичні та граматичні помилки, які суттєво впливають на результат, не володіє навчальним матеріалом, відмовляється відповідати на запитання або робить принципові помилки, які викривлюють усе рішення (або правильно відповів/відповіла менше ніж на 50% тестових завдань).

Для визначення ступеня засвоєння навчального матеріалу та подальшого його оцінювання на семінарському чи практичному занятті слід врахувати певні рівні знань:

1. Теоретична відповідь

– оцінка «5» високий рівень – здобувач/здобувачка вищої освіти вільно володіє навчальним матеріалом, опрацювавши основну та додаткову літературу, аргументовано висловлює свої думки, проявляє творчий підхід до виконання індивідуальних та колективних завдань у самостійній роботі;

– оцінка «4» добрий рівень – здобувач/здобувачка вищої освіти володіє певним обсягом навчального матеріалу, здатний/здатна його аналізувати, але не має достатніх знань для формулювання висновків, поєднання теоретичних знань із практичними прикладами;

– оцінка «3» задовільний рівень – здобувач/здобувачка вищої освіти володіє навчальним матеріалом поверхово і фрагментарно на репродуктивному рівні або володіє частиною навчального матеріалу;

– оцінка «0» незадовільний рівень – здобувач/здобувачка вищої освіти не володіє навчальним матеріалом, відмовляється відповідати на запитання.

2. Тест: правильне вирішення тесту оцінюється в 1 бал.

3. Задача: вважається вирішеною і оцінюється:

– оцінка «5» високий рівень – здобувач/здобувачка вищої освіти повністю правильно вирішив/вирішила задачу, надав/надала відповіді на всі поставлені в умовах питання, з посиланням на чинні нормативно-правові акти;

– оцінка «4» добрий рівень – здобувач/здобувачка вищої освіти повністю правильно вирішив/вирішила задачу, надав/надала відповіді на всі поставлені в умовах питання, але не зробив посиланням на чинні нормативно-правові акти чи допустив незначні помилки;

– оцінка «3» задовільний рівень – здобувач/здобувачка вищої освіти надав/надала відповіді не на всі поставлені в умовах питання, чи не зробив посиланням на чинні нормативно-правові акти, чи допустив значні помилки;

– оцінка «0» незадовільний рівень – здобувач/здобувачка вищої освіти не правильно вирішив/вирішила задачу.

4. Реферативне повідомлення – оцінюється в 5 балів:

1 бал – належне оформлення реферативного повідомлення;

1 бал – глибока проробка теми (наявність достатньої кількості літературних джерел, наявність ґрунтовних висновків);

1 бал – теоретична обґрунтованість теми, визначення її актуальності, мети, завдань, чітко розроблений науковий апарат;

2 бали – грамотна і аргументована презентація реферату.

Кожну оцінку викладач/викладачка має аргументовано мотивувати.

Оцінювання курсової роботи

№ з/п	Критерії	Максимальна кількість балів
1	Теоретична обґрунтованість теми, визначення її актуальності, мети, завдань, чітко розроблений науковий апарат	5
2	Використання різних методів дослідження при написанні курсової роботи	5
3	Глибока проробка проблеми за матеріалами вітчизняної та зарубіжної літератури і чинним законодавством.	20
4	Самостійний і творчий підхід до аналізу емпіричного матеріалу	5
5	Науковий стиль викладення матеріалу	5
6	Обґрунтованість та вірогідність запропонованих висновків	10
7	Належне оформлення курсової роботи	10
8	Наявність змістовних додатків	10
9	Своєчасність здачі курсової роботи	5
10	Грамотний і аргументований захист курсової роботи перед комісією	20
11	Наявність демонстраційних матеріалів при захисті курсової роботи	5
	Всього:	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	Пояснення
90-100	Відмінно	A	Кредит зараховано. Контрольні заходи виконані лише з незначною кількістю помилок
82-89	Добре	B	Кредит зараховано. Контрольні заходи виконані вище середнього рівня з кількома помилками
75-81		C	Кредит зараховано. Контрольні заходи виконані вірно з певною кількістю суттєвих помилок
67-74	Задовільно	D	Кредит зараховано. Контрольні заходи виконані непогано, але зі значною кількістю недоліків
60-66		E	Кредит зараховано. Виконання контрольних заходів задовольняє мінімальним критеріям
35-59	Незадовільно	FX	Кредит не зараховано. Здобувачу/здобувачці вищої освіти надається можливість скласти оговорені контрольні заходи для поліпшення підсумкової оцінки
1-34		F	Кредит не зараховано. Здобувач/здобувачка вищої освіти повинен/повинна повторно освоювати навчальний матеріал дисципліни (модуля)

6. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Базові

1. Фазикош В.Г., Булеца С.Б., Заборовський В.В., Феннич В.П. Цивільний процес : підручник. Вид. дім «Гельветика», 2022. 932 с.
2. Цивільне процесуальне право України (Загальна частина): підруч. / О.В. Гетманцев, Л.А. Кондрат'єва, Л.А. Остафійчук, А.Л. Паскар, І.Ю. Татулич; за ред. О.В. Гетманцева. Чернівці: Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2022, 412 с.
3. Цивільне процесуальне право України (Особлива частина): підруч. / О.В. Гетманцев, Л.А. Кондрат'єва, Л.А. Остафійчук, А.Л. Паскар, І.Ю. Татулич; за ред. О.В. Гетманцева. Чернівці: Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2022, 240 с.

Додаткові

1. Арістова І.В. Роль принципів цивільного процесуального права в судовій правотворчості сучасного правосуддя. *Право і суспільство*. 2023. № 1. С. 40–46. URL.: <https://elar.naiu.kiev.ua/handle/123456789/28074>.
2. Бойко В.В. Форми реалізації принципу розумності в цивільному процесі України. *Право і суспільство*. 2023. № 1. С. 47–54. URL.: <https://elar.naiu.kiev.ua/handle/123456789/28075>.
3. Бондаренко О.О. Панфілова-Турчина А.В., Степанов С.В. Недобросовісна реалізація процесуальних прав у цивільному судочинстві: особливості у справах, що виникають із сімейних правовідносин. *Наше Право*. 2024. №2. С.428-435. URL: <https://doi.org/10.71404/NP.2024.2.61>
4. Бондаренко О.О. Панфілова-Турчина А.В., Степанов С.В. Цивільне судочинство в Україні в умовах воєнного стану: організаційно-процесуальні виклики та шляхи адаптації. *Європейські перспективи*. 2024. № 4.С.470-476. URL: <https://doi.org/10.71404/EP.2024.4.66>
5. Боровська І. А. Окремі аспекти розгляду і вирішення трудових спорів у позовному провадженні цивільного судочинства. *Юридична наука*. 2021. № 3. С. 78–84. URL: <https://journal-nam.com.ua/index.php/journal/article/view/183>
6. Боровська І.А, Петровський А.В. Особливості реалізації принципу судового керівництва (case management) у цивільному судочинстві України *Аналітично-порівняльне правознавство*. 2022. № 6. С. 68–75.
7. Боровська І.А. Правовий статус сторін та третіх осіб у справах про визнання необґрунтованими активів та їх стягнення в дохід держави (в контексті реалізації принципу правової визначеності). *Актуальні питання у сучасній науці*. Серія «Право». 2024. № 1(19). С. 322–335.
8. Боровська І.А. Особливості процесуальної форми спрощеного позовного провадження у цивільному судочинстві. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. 2021. Серія Право. Вип. 65. С. 90–97.
9. Боровська І.А. Питання реалізації принципу розумності строків розгляду справи судом в умовах воєнного стану. *Регулювання приватно-правових відносин в умовах воєнного стану в Україні : матеріали міжвузівської науково-практичної конференції (м. Київ, 29 вересня 2022 року)*. Київ : Національна академія внутрішніх справ, 2022. С. 67–71. URL.: <http://elar.naiu.kiev.ua/jspui/handle/123456789/21921>.
10. Боровська І.А. Правовий статус сторін та третіх осіб у справах про визнання необґрунтованими активів та їх стягнення в дохід держави (в контексті реалізації принципу правової визначеності). *Актуальні питання у сучасній науці*. Серія «Право». 2024. №. 1(19). С. 322–335.
11. Боровська І.А. Презумпції та фікції доказування як спеціальні юридичні засоби процесуально економії у цивільному судочинстві. *Актуальні проблеми держави і права*. 2023. Вип. 97. С.13–21.
12. Боровська І.А. Реалізація принципу пропорційності у цивільному судочинстві України за участю третіх осіб у справах про визнання

необґрунтованими активів та їх стягнення в дохід держави. Юридичний науковий електронний журнал. 2023. № 11. С. 139–143.

13. Боровська І.А., Білянська Н.В. Співвідношення принципів верховенства права та законності у цивільному судочинстві України. Юридичний вісник. 2023. № 2. С. 7–14.

14. Боровська І.А., Веренкіотова О.В. Принцип концентрації у цивільному судочинстві України. Юридичний науковий електронний журнал. 2023. № 8. С. 80–83.

15. Боровська І.А., Петровський А.В. Сутність та окремі аспекти правової реалізації принципу пропорційності у цивільному судочинстві. Правова позиція. 2021. № 2 (31). С. 44–49. URL: <http://legalposition.umf.in.ua/archive/2021/2/9.pdf>

16. Гопанчук В. Щодо реалізації конституційного права на судовий захист. Реалізація норм Конституції. Матеріали Міжвузівського науково-теоретичного круглого столу, присвяченого 25-й річниці Конституції України : Матеріали Міжвуз. науково-теорет. круглого столу, м. Київ, 22 черв. 2021 р. С. 26–28.

17. Гопанчук В.С., Петровський А.В. Роль суду у визначенні цивільно-правових норм, що містять темпоральні оціночні поняття. Наукові перспективи. 2023. № 11 (41). С.799-811. URL: <https://http://perspectives.pp.ua/index.php/np/issue/view/187>. DOI [https://doi.org/10.52058/2708-7530-2023-11\(41\)-799-811](https://doi.org/10.52058/2708-7530-2023-11(41)-799-811)

18. Гопанчук В. Вибір способу захисту порушених прав та інтересів – ключова умова дотримання законності у цивільному процесі. Приватно-правові механізми захисту прав людини. Матеріали міжкафедрального науково-теоретичного круглого столу, (Київ, 10 грудня 2021 року). Київ : Нац. акад. внутр. справ, 2021. С. 42-45.

19. Добросовісність: доктрина & судова практика. Збірка статей / за ред. І. Спасибо-Фатєєвої. Харків : ЕКУС, 2021. 358 с.

20. Задорожна А.П. Підсудність цивільних справ в умовах воєнного стану. Регулювання приватно-правових відносин в умовах воєнного стану в Україні : матеріали міжвузівської науково-практичної конференції (м. Київ, 29 вересня 2022 року). Київ : Національна академія внутрішніх справ, 2022. С. 71–74. URL.: <http://elar.naia.kiev.ua/jspui/handle/123456789/21922>.

21. Кирдан Б.В. Особливості призначення та оплати експертизи у справах щодо захисту прав автора: матеріали The VI International Science Conference «Theoretical foundations of modern science and practice», March 19–20, Rome, Italy. 2021. С. 37-39.

22. Кравченко І.О., Котвяковський Ю.О. Законодавчі прогалини та механізми їх подолання за рахунок судової правотворчості в цивільному судочинстві України. Право і суспільство. 2023. № 1. С. 62–67. URL.: <https://elar.naia.kiev.ua/handle/123456789/28077>.

23. Кройтор В.А. Проблеми визначення предмета доказування в сучасному цивільному судочинстві України. Право і суспільство. 2023. № 1. С. 68–76. URL.: <https://elar.naia.kiev.ua/handle/123456789/28078>.

24. Мироненко В., Калінюк А. Медіація як правовий інструмент захисту прав та інтересів дитини у сімейних конфліктах: актуальні питання теорії та практики. Медіація як спосіб вирішення приватно- та публічно-правових спорів : міжнар. науково-практ. конф., м. Дніпро, 30 листоп. 2021 р.

25. Мироненко В., Корольчук В. Окремі питання захисту майнових прав дитини. Приватно-правові механізми захисту прав людини. Матеріали міжкафедрального науково-теоретичного круглого столу, (Київ, 10 грудня 2021 року). Київ : Нац. акад. внутр. справ, 2021. С.85–89.

26. Мироненко В.П. Загальні питання захисту сім'ї: конституційно-правовий аспект. Реалізація норм Конституції України у цивільних та інших приватно-правових відносинах: проблеми теорії і практики. Матеріали Міжвузівського науково-теоретичного круглого столу, присвяченого 25-й річниці Конституції України (Київ, 22 червня 2021 року). Національна академія внутрішніх справ, 2021. С.55-60.

27. Мироненко В.П. Проблематика протидії домашньому насильству як освітній компонент підготовки поліцейських в умовах наближення українського законодавства до європейських стандартів. Сучасний стан і перспективи розвитку юридичної освіти в Україні в умовах європейської інтеграції. Матеріали наук.-теорет. конф. (Київ, 22 квіт. 2021 р.). Київ : Нац. акад. внутр. справ, 2021. С 63-67.

28. Петровський А.В. Особливості спрощених судових процедур у цивільному процесі України в умовах воєнного стану. Регулювання приватно-правових відносин в умовах воєнного стану в Україні : матеріали міжвузівської науково-практичної конференції (м. Київ, 29 вересня 2022 року). Київ : Національна академія внутрішніх справ, 2022. С. 81–83. URL.: <http://elar.naiu.kiev.ua/jspui/handle/123456789/21926>.

29. Петровський А.В., Боровська І.А. Правовий статус третіх осіб у цивільному процесі України. Часопис цивілістики. 2023. № 49. С. 51–55.

30. Піддубна О.Ф., Панфілова-Турчіна А.В. Правові форми участі територіальної громади в цивільних правовідносинах. Науковий вісник Ужгородського Національного Університету. 2025. Вип. 90. Ч. 2. С. 163-169.

31. Постанови Пленуму Верховного Суду в цивільному судочинстві. 6-те вид., допов. і перероб. Упорядники: Вереша Р.В., Карпунцов В.В. Київ: Алерта, 2023. 468 с.

32. Цивільний процес : навч. посіб. / О. Г. Бортнік, О. Л. Зайцев, В. А. Кройтор та ін. ; за заг. ред. проф. В. А. Кройтора ; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків : ХНУВС, 2022. 336 с.

33. Цивільний процесуальний кодекс України: науково-практичний коментар / за заг. ред. Василюк Н.В., Гулька Б.І., Кота О.О. Київ : ВД «Дакор», 2021. 1028 с.

34. Чурпіта Г. В. Деякі новели інституту окремого провадження у ЦПК України. Актуальні питання та перспективи рекодифікації цивілістичного законодавства України: матеріали наук.-теорет. круглого столу (Київ, 16 квітня 2021 року). Київ: Нац. акад. внутр. справ, 2021. С. 14–24.

35. Чурпіта Г. В. Застосування судом норм Конституції та цивільного законодавства України з метою захисту сімейних прав та інтересів. Реалізація норм Конституції України у цивільних та інших приватно-правових відносинах: проблеми теорії і практики. Матеріали Міжвузівського науково-теоретичного круглого столу, присвяченого 25-й річниці Конституції України (Київ, 22 червня 2021 р.). Київ, 2021. С. 88–92.

36. Чурпіта Г.В. Поняття захисту сімейних прав та інтересів у порядку цивільного судочинства. Регулювання приватно-правових відносин в умовах воєнного стану в Україні : матеріали міжвузівської науково-практичної конференції (м. Київ, 29 вересня 2022 року). Київ : Національна академія внутрішніх справ, 2022. С. 89–92. URL.: <http://elar.naiu.kiev.ua/jspui/handle/123456789/21929>.

37. Kyrdan. V. International standards for mediation. Міжнародні стандарти медіації. German International Journal of Modern Science. 2022. №26. P. 39–41. URL.: <http://elar.naiu.kiev.ua/jspui/handle/123456789/22026>.

38. Senyk, S., Churpita, H., Borovska, I., Kucher, T., & Petrovskyi, A. The problems of defining the legal nature of the court judgement Amazonia Investiga, 11(56), 2022. P. 48–55. (DOI: <https://doi.org/10.34069/AI/2022.56.08.5>).

Нормативно-правові акти

1. Конституція України: Закон України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>.

2. Земельний кодекс України від 25.10.2001 № 2768-III. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2768-14>.

3. Кодекс торговельного мореплавства України від 23.05.1995 № 176/95-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/176/95-%D0%B2%D1%80#Text>

4. Кодекс України з процедур банкрутства від 18.10.2018 № 2597-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2597-19#Text>.

5. Повітряний кодекс України від 19.05.2011 № 3393-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3393-17#Text>.

6. Про адвокатуру та адвокатську діяльність: Закон України від 05.07.2012 № 5076-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5076-17>.

7. Про виконавче провадження: Закон України від 02.06.2016 № 1404-VIII. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1404-19>.

8. Про Вищий антикорупційний суд : Закон України від 07.06.2018 № 2447-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2447-19#Text>.

9. Про Вищу раду правосуддя: Закон України від 21.12.2016 № 1798-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1798-19#Text>.

10. Про відповідальність за несвоєчасне виконання грошових зобов'язань: Закон України від 22.11.1996 № 543/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/543/96-%D0%B2%D1%80#Text>.

11. Про внутрішній водний транспорт: Закон України від 03.12.2020 № 1054-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1054-20#Text>.

12. Про господарські товариства: Закон України від 19.09.1991 № 1576-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1576-12#Text>.
13. Про державну реєстрацію актів цивільного стану: Закон України від 01.07.2010 № 2398-VI. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2398-17>
14. Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень: Закон України від 01.07.2004 № 1952-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1952-15#Text>.
15. Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань: Закон України від 15.05.2003 № 755-IV (в редакції Закону від 26.11.2015 № 835-VIII). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/755-15#Text>.
16. Про електронні довірчі послуги: Закон України від 05.10.2017 № 2155-VIII. <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2155-19>.
17. Про електронну ідентифікацію та електронні довірчі послуги: Закон України від 05.10.2017 № 2155-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2155-19#n534>.
18. Про електронну комерцію: Закон України від 03.09.2015 № 675-VIII. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/675-19>.
19. Про Єдиний державний демографічний реєстр та документи, що підтверджують громадянство України, посвідчують особу чи її спеціальний статус: Закон України від 20.11.2012 № № 5492-VI. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5492-17>.
20. Про забезпечення права на справедливий суд: Закон України від 12.02.2015 № 192-VIII. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/192-19>.
21. Про залізничний транспорт: Закон України від 04.07.1996 № 273/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/273/96-%D0%B2%D1%80#Text>.
22. Про запобігання корупції : Закон України від 14.10.2014 № 1700-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1700-18>.
23. Про заставу: Закон України від 02.10.1992 № 2654-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2654-12#Text>.
24. Про затвердження Порядку вчинення нотаріальних дій нотаріусами України: наказ Міністерства юстиції України від 22.02.2012 № 296/5. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0282-12#Text>.
25. Про захист персональних даних: Закон України від 01.06.2010 № 2297-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2297-17#Text>.
26. Про захист прав споживачів: Закон України від 12.05.1991 № 1023-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1023-12#Text>.
27. Про іпотеку: Закон України від 05.06.2003 № 898-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/898-15#Text>.
28. Про Кабінет Міністрів України : Закон України від 27 лютого 2014 року № 794-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/794-18#Text>
29. Про медіацію: Закон України від 16.11.2021 № 1875-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1875-20#Text>.

30. Про міжнародне приватне право: Закон України від 23.06.2005 № 2709-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2709-15>.
31. Про місцеве самоврядування в Україні : Закон України від 21 травня 1997 року № 280/97-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-%D0%B2%D1%80#Text>
32. Про місцеві державні адміністрації : Закон України від 09 квітня 1999 року № 586-XIV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/586-14#Text>
33. Про мультимодальні перевезення: Закон України від 17.11.2021 № 1887-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1887-20#n209>.
34. Про нотаріат: Закон України від 02.09.1993 № 3425-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3425-12>.
35. Про органи та осіб, які здійснюють примусове виконання судових рішень і рішень інших органів: Закон України від 02.06.2016 № 1403-VIII. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1403-19>.
36. Про оренду державного та комунального майна: Закон України від 03.10.2019 № 157-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/157-20#n77>.
37. Про оренду землі: Закон України від 06.10.1998 № 161-XIV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/161-14#Text.14>
38. Про охорону прав на винаходи та корисні моделі: Закон України від 15.12.1993 № 3687-XII. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3687-12#Text>.
39. Про охорону прав на знаки для товарів та послуг: Закон України від 15.12.1993 № 3689-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3689-12#Text>.
40. Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в Україні: Закон України від 12.07.2001 № 658-III. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2658-14>
41. Про порядок відшкодування шкоди, завданої громадянину незаконними діями органів, що здійснюють оперативно-розшукову діяльність, органів досудового розслідування, прокуратури і суду: Закон України від 01.12.1994 № 266/94-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/266/94-%D0%B2%D1%80#Text>.
42. Про правовий режим воєнного стану: Закон України від 12 травня 2015 року № 389-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/389-19#Text>
43. Про правовий режим надзвичайного стану: Закон України від 16 березня 2000 року № 1550-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1550-14#Text>
44. Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства: Закон України від 22 вересня 2011 року № 3773-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3773-17#Text>.
45. Про правовий статус осіб, зниклих безвісти за особливих обставин: Закон України від 12.07.2018 № 2505-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2505-19#Text>.
46. Про прокуратуру: Закон України від 14.10.2014 № 1697-VII. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1697-18>.

47. Про страхування: Закон України від 18.11.2021 № 1909-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1909-20#Text>.
48. Про судовий збір: Закон України від 08.07.2011 № 3674-VI. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/3674-17>.
49. Про судоустрій і статус суддів: Закон України від 02.06.2016 № 1402-VIII. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1402-19>.
50. Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю: Закон України від 06.02.2018 № 2275-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2275-19#Text>.
51. Про товарні біржі: Закон України від 10.12.1991 № 1956-XII (в редакції Закону від 01.06.2020 № 738-IX). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1956-12#Text>.
52. Про транспорт: Закон України від 10.11.1994 № 232/94-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/232/94-%D0%B2%D1%80#Text>.
53. Про третейські суди: Закон України від 11.05.2004 № 1701-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1701-15#Text>.
54. Про фінансовий лізинг: Закон України від 04.02.2021 № 1201-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1201-20#Text>.
55. Про центральні органи виконавчої влади: Закон України від 17 березня 2011 року № 3166-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3166-17#Text>
56. Про цивільну відповідальність за ядерну шкоду та її фінансове забезпечення: Закон України від 13.12.2001 № 2893-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2893-14#Text>.
57. Про ціни і ціноутворення: Закон України від 21.06.2012 № 5007-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5007-17#Text>.
58. Сімейний кодекс України: Закон від 10.01.2002 № 2947-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2947-14.#Text>.
59. Цивільний кодекс України: Закон України від 16.01.2003 № 435-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15>.
60. Цивільний процесуальний кодекс України від 18.03.2004 № 1618-IV. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1618-15>

Практика ЄСПЛ (збірники, узагальнення, посібники)

1. Особливості застосування рішень Європейського суду з прав людини при розгляді цивільних справ: навчальний посібник / У. Б. Андрусів, О. Б. Верба-Сидор, Ю. В. Верхола та ін. - Львів: ЛьвДУВС, 2019. – 404 с. URL: <http://dspace.lvduvs.edu.ua/handle/1234567890/2738>.

Інформаційні ресурси

1. Інформаційно-комунікаційна система «МІА:Освіта». URL: <https://osvita.dnuvs.ukr.education/md/course/view.php?id=101>
2. Головна сторінка розділу «Законодавство України» Офіційного вебпорталу парламенту України URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main>

3. Офіційний портал Верховної Ради України. URL: <https://www.rada.gov.ua/>
4. Урядовий портал. Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України. URL: <https://www.kmu.gov.ua/>
5. Офіційне інтернет-представництво Президента України. URL: <https://www.president.gov.ua/>
6. Міністерство юстиції України URL: <http://www.minjust.gov.ua>
7. Офіційний вебсайт Конституційного суду України URL: <https://ccu.gov.ua/>
8. Інформаційний сервер Верховного Суду України <http://www.scourt.gov.ua>
9. Єдиний державний реєстр судових рішень. URL: <http://reyestr.court.gov.ua/>
10. Судова влада України. URL: <https://court.gov.ua/>
11. Верховний Суд. URL: <https://supreme.court.gov.ua/supreme/>
12. Велика Палата Верховного Суду. URL: https://supreme.court.gov.ua/supreme/pro_sud/velyka_palata/
13. Касаційний цивільний суд. URL: https://supreme.court.gov.ua/supreme/pro_sud/kas_cil/
14. Касаційний адміністративний суд. URL: https://supreme.court.gov.ua/supreme/pro_sud/kas_adm/
15. Касаційний кримінальний суд. URL: https://supreme.court.gov.ua/supreme/pro_sud/kas_krim/
16. Вищий антикорупційний суд. URL: <https://hcac.court.gov.ua/hcac/>
17. Реквізити для сплати судового збору, формування квитанції або онлайн сплати. URL: <https://court.gov.ua/affairs/sudytax/>
18. Список судових справ, призначених до розгляду. URL: <https://court.gov.ua/assignments/>
19. Стан розгляду справ (Інформація щодо стадій розгляду судових справ, змінених після 28 травня 2015 року, та звітів про автоматизований розподіл, доступних з 01 вересня 2015 року). URL: <https://court.gov.ua/fair/>
20. Оприлюднення відомостей про справи про банкрутство. URL: https://supreme.court.gov.ua/supreme/pro_sud/og_pov/
21. Оприлюднення відомостей у справах про відшкодування збитків, заподіяних юридичній особі її посадовою особою. URL: https://court.gov.ua/reyestri-ta-sistemi/opr_vid/
22. Професійна мережа «Феміда». URL: <https://femida.court.gov.ua/>
23. Рішення Європейського суду з прав людини: пошук рішень українською мовою <https://hudoc.echr.coe.int/ukr#%7B%22documentcollectionid2%22:%5B%22GRANDCHAMBER%22,%22CHAMBER%22%5D%7D>
24. Рішення Європейського суду з прав людини: пошук рішень англійською мовою <https://hudoc.echr.coe.int/eng#%7B%22documentcollectionid2%22:%5B%22GRANDCHAMBER%22,%22CHAMBER%22%5D%7D>

25. Нотаріальна палата України URL: <http://npu.ua>
26. Репозитарій ДонДУВС. URL: <https://rep.dnuvs.ukr.education/>
27. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. URL: <http://nbuv.gov.ua>
28. Національна бібліотека України імені Ярослава Мудрого. URL: <https://nlu.org.ua/>
29. Бібліотека Київського національного університету ім. Тараса Шевченка. URL: <http://www.univ.kiev.ua>
30. Наукова бібліотека Національного університету «Києво-Могилянська академія». URL: <http://www.library.ukma.kiev.ua>
31. Електронні ресурси Наукової бібліотеки Львівського національного університету імені Івана Франка. URL: <https://www.lnulibrary.lviv.ua/resources/>
32. Юридичні інформаційні ресурси. URL: http://irbis-nbuv.gov.ua/info_law.html